

Traditionell kunskap

Ur konventionen om biologiskt mångfald, art 8j

“Varje avtalspart ska så långt det är möjligt och lämpligt: med förbehåll för sin nationella lagstiftning respektera, bevara och uppehålla kunskaper, innovationer och seder hos urbefolkningar och lokalbefolkningar som förkroppsligar traditionella livsstilar relevanta för bevarandet och det hållbara användandet av den biologisk mångfalden och uppmuntra deras tillämpning med godkännande och engagemang från innehavarna av sådana kunskaper, innovationer och seder; och uppmuntra jämlik fördelning av fördelarna som härstammar från bruket av sådan kunskaper, innovationer och seder”

Naturfilosofi

- *Industrivärldens naturfilosofi*
 - *Naturen som objekt*
 - *Exploateras eller skyddas*

- *Ursprungsfolkens/samernas naturfilosofi*
 - *Naturen besjälad*
 - *Holistiskt synsätt*
 - *Människan ingår i kretsloppet*

Traditionell kunskap och "utvecklingen"

"Människan tar av naturen nu, förstör bara, det kommer inte att finnas något att leva av längre i framtiden. Man ska inte ändra naturens gång, naturen ska bestämma själv."

Josep Biete Niia, Gábná.

"Det har gått så fort så att det samiska tänkandet inte har hunnit med." Henrik Omma, Vapsten.

Samernas inställning till rovdjur

"Samerna ha aldrig haft en så avog inställning att rovdjuren inte finns än idag. Samernas som alltid levt i naturen hade annars gjort slut på dem för länge sedan. Jakten har bara varit så pass mycket så att de inte kommer in i renhjorden."

Gunhild Mangi, Vazás.

"Det gamla sättet har varit så – att du ska ta bort sådana, som till exempel björnen, den ska leva på bär och börjar den döda renar och älgar, ska den tas bort – så ska det vara. Som förr i världen också, när rovdjuren började vara där kring vajhjorden, så försökte alla att ta bort sådana rovdjur, döda dem."

Henrik Omma, Vapsten.

Dagens rovdjurspolitik

"Det skulle vara en helt annan inställning idag också om man fick ta bort de rovdjur som ställer till skada."

Alf Willenfeldt, Ruvhten sijte.

"Rovdjur kan vi acceptera, men då måste även svenskarna acceptera att rovdjuren naggat välfärden i kanten för dem också. Då måste de avsätta områden som är ostörda för rovdjuren, avstå skogsbruket och turismen.....Då kan jag hålla med dem."

Lars Anders Larsson, Malå.

"Det gör då ingenting att man åker fast när man försvarar sin egen egendom..... Sådana lagar gör de där djur är viktigare än samernas egendom."

Márke Vulle Sunna, Sárevuopmi.

Sameradion onsdag 25 augusti 2010

Vänstern vill ha fler lodjur

Vargar, nej tack. Men lodjurstammen ska öka. Det är Vänsterns rovdjurspolitik för renskötselområdet. Vänsterpartiet delar inte allianskollegan Miljöpartiets syn på att tillåta vargföringringar i renskötselområdet.

Däremot är Vänstern inne på samma linje som MP när det gäller lodjursstammen - det säger Vänsterledaren Lars Ohly i Sameradions partiledarintervju.

Lostammen bör inte minskas i renskötselområdet, säger Ohly.

- Lo ska finnas i hela landet och den är en viktig del av vår fauna, säger Lars Ohly.

Riksdagen har beslutat att minska lostammen från 300 familjegrupper till 250 - den största minskningen ska ske i renskötselområdet. Vänsterpartiet och Miljöpartiet är de enda i Riksdagen som har argumenterat mot detta. Lars Ohly vill därför gå tillbaka till ett principbeslut om en lostam på 300 familjegrupper.

- Vi vill ha fler lodjur än vad riksdagen har beslutat, säger Ohly.

Många samebyar går på knäna under rovdjurstrycket - något som också bekräftas av forskare. **Men Lars Ohly anser att forskningen har fel.**

- Jag tror inte det stämmer, många säger i stället tvärtom.

Lars Ohly anser att det finns större hot mot rennäringen, exempelvis bil- och tågtrafiken.

- En **sammanhållen politik för rennäringen** gör att lodjuren också kan finnas över hela landet, säger Ohly.

Sameradion tisdag 24 augusti 2010

MP vill ha varg i renskötselområdet

Miljöpartiet anser att det måste finnas ett antal vargevire i renskötselområdet för att underlätta för vargar att naturligt invandra österifrån - partiet vill därför tillåta familjegrupper av varg, föryngringar, utmed Norrbottens- och Västerbottenskusten. -Det är väldigt långt mellan den svenska vargstammen i mellansverige och den finsk ryska. **Runt Bottenviken vore det därför rimligt med ett antal föryngringar**, säger Peter Eriksson.

Hela Bottenvikskusten är i dag renskötselområde, både som vinterbete för fjäll- och skogs samebyar och året-runt-bete för koncessions samebyar i Norrbotten.

Peter Eriksson ser ingen konflikt gentemot rennäringen. -Jag tror det kan funka. Det handlar bara om några enstaka föryngringar, säger Peter Eriksson.

När det gäller lodjuren har riksdagen nyligen beslutat att stammarna ska minska från 300 till 250 föryngringar, särskilt inom renskötselområdet. Det anser Miljöpartiet vara olyckligt och Peter Eriksson menar att **även rennäringen måste tåla en lodjursstam i Sverige**.

-Lodjuren måste även respekteras från renskötselhall. Men vi bör nog titta på att höja ersättningarna till rennäringen, säger Eriksson.

Måndag 27 september kl 07:00, Ekot

Traditionell renskötsel ska analyseras av forskare

Samebyarnas traditionella metoder för att skydda sina renar mot rovdjursangrepp ska analyseras. Det är Viltskadecenter vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, som ska inventera vilka olika strategier som finns inom renskötseln i dag och hur effektiva de egentligen är.

Renägaren Ellen Omma i Gällivare förklarar hur de arbetar i Sörkaitum sameby.

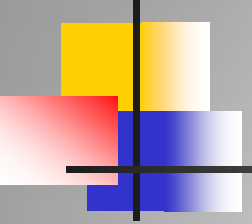
– På vintern är det praktiskt att vintergruppen som bevakar renhjorden åker runt renarna med skoter. Vissa skogsbyar tändar eldar men det är inget som vi har använt oss av, säger Ellen Omma. Brasor eller fysisk närvaro är två traditionella sätt att hålla björn, lo, järv, varg och kungsörn borta från renhjordarna.

Men på Viltskadecenter vill man ta reda på om det finns fler, **än så länge outforskade**, kunskaper bland landets 51 samebyar, förklarar forskaren Jens Karlsson.

– Se vilka åtgärder som har använts under lång tid, och **vilka erfarenheter har renskötarna som fungerar och som inte fungerar. Och så kommer vi också försöka göra studier för att utvärdera och testa de här åtgärderna.**

Behövs det verkligen, en del samebyar kanske tycker att "det här har vi ju testat oss fram till i tusentals år?" Behöver man verkligen bedriva forskning på om det är effektivt eller inte?

– **Bara för att någon har använt det väldigt länge så behöver inte det betyda att det faktiskt fungerar. Och är det så att man ska lägga skattepengar på att använda en viss åtgärd då tycker jag i alla fall att man bör ha svart på vitt hur effektiv åtgärden är, säger Jens Karlsson.**

”Samerna är alltid förlorare vad det än gäller när det är stridsfrågor. Det sägs att man i en diskussion eller överläggning ska kunna ge och ta. Resultatet blir alltid att samerna ger och de andra tar.”

Bo Sunna, Kieksiäisvaara.

Problemet

- *Två olika kulturer med olika normer*
- *Ömsesidigt misstroende*
- *Politikens och forskningens*
 - *utifrånperspektiv på natur, rovdjur och samer*
 - *nedvärdering av samisk kunskap*
- *Samernas eget ansvar*

Framtidens rovdjursförvaltning

- *Balans mellan det samiska och det svenska samhället*
- *Helhetssyn och balans i naturen*